

ΤΟ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΦΕΤΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Τμήμα 19ο Τριμελές

Αποτελούμενο από τις: Σοφία Καπριδάκη, Πρόεδρο Εφετών Δ.Δ., Σωτηρία Μαργαρίτη (εισηγήτρια) και Αργυρώ Χορευτάκη, Εφέτες ΔΔ και γραμματέα τη Μαρία Μπαρπάτση, δικαστική υπάλληλο,

συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 11 Φεβρουαρίου 2025, για να δικάσει:

την έφεση με ημερομηνία κατάθεσης 24-12-2022 (αριθμ. καταχ. ΕΦ 577/2023),

του ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ που εκπροσωπείται από τον Προϊστάμενο του Κέντρου Βεβαίωσης και Είσπραξης (ΚΕ.Β.ΕΙΣ) Αττικής και παραστάθηκε με τη Δικαστική Πληρεξούσια του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ), η οποία κατέθεσε δήλωση, στις 30-1-2025, σύμφωνα με το άρθρο 133 παρ. 2 του Κ.Δ.Δ., περί μη εμφανίσεώς της,

κατά του κατοίκου, οδός, ο οποίος παραστάθηκε με την πληρεξούσια δικηγόρο Αικατερίνη Μάλλιαρη, η οποία κατέθεσε δήλωση, στις 10-2-2025, σύμφωνα με το άρθρο 133 παρ. 2 του Κ.Δ.Δ., περί μη εμφανίσεώς της.

Μετά τη συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη.

Αφού μελέτησε τη δικογραφία

Σκέφθηκε κατά τον νόμο

1. Επειδή, με την κρινόμενη έφεση, για την άσκηση της οποίας δεν απαιτείται κατά νόμο η καταβολή παραβόλου, ζητείται παραδεκτώς, η εξαφάνιση της 15969/2022 απόφασης του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμήμα 18ο Μονομελές), με την οποία έγινε εν μέρει δεκτή η με ημερομηνία

κατάθεσης 11-5-2018 ανακοπή του εφεσίβλητου και ακυρώθηκε η 2622/23-4-2018 έκθεση αναγκαστικής κατάσχεσης ακίνητης περιουσίας του δικαστικού επιμελητή της περιφέρειας του Εφετείου Αθηνών, Δημητρίου Σκλάβη. Με την ως άνω κατασχετήρια έκθεση επιβλήθηκε, σε εκτέλεση της 13999/78/2018 παραγγελίας του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Α' Αθηνών, αναγκαστική κατάσχεση σε ακίνητη περιουσία του εφεσίβλητου, για την είσπραξη βεβαιωμένων οφειλών της εταιρίας με την επωνυμία "

στην οποία διετέλεσε διαχειριστής, οι οποίες (οφειλές) προέρχονται από φόρους (Φ.Π.Α., Φ.Μ.Υ.) οικ. ετών 2011 – 2017 και έξοδα διοικητικής εκτέλεσης οικ. έτους 2016, συνολικού ύψους 204.283,68 ευρώ (κεφάλαιο 129.671,87 ευρώ και συνεισπραττόμενα ποσά ύψους 76.411,81 ευρώ), πλέον προσαυξήσεων, όπως τα ποσά αυτά αναλύονται, ειδικότερα, στο συνημμένο στην έκθεση αυτή πίνακα χρεών, στον οποίο αναγράφονται τα στοιχεία βεβαίωσης και το είδος των χρεών.

2. Επειδή, στον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ, ν.δ. 356/1974, ΦΕΚ Α 90), όπως ίσχυε πριν την κατάργησή του με το άρθρο 85 παρ. 5 του νέου Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4978/2022 (ΦΕΚ Α 190 /7-10-2022), οριζόταν στο μεν άρθρο 2, όπως οι παρ. 1 και 2 αυτού ίσχυαν πριν αντικατασταθούν αντίστοιχα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013 (ΦΕΚ Α 288), ότι: «1. Η είσπραξις των δημοσίων εσόδων ανατίθεται εις τα Δημόσια ταμεία... ενεργείται δε δυνάμει νομίμου τίτλου... 2. Νόμιμος τίτλος είναι: α) Η κατά τους κειμένους νόμους βεβαίωσις και ο υπό των αρμοδίων Διοικητικών ή ετέρων αρμοδίων κατά τον νόμον Αρχών προσδιορισμός του εισπρακτέου ποσού, του είδους του εσόδου και της αιτίας δι' ην οφείλεται. β) ...», στο δε άρθρο 4, όπως ίσχυε πριν τα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 1 αντικατασταθούν με την παρ. 5 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013, ότι: «1. Άμα τη βεβαίώσει ποσού τινός εις το Δημόσιον Ταμείον ως δημοσίου εσόδου, ο Διευθυντής ... υποχρεούται ... να αποστείλη προς τον οφειλέτην ατομικήν ειδοποίησιν, ... περιέχουσιν τα στοιχεία του οφειλέτου, το είδος και το ποσόν του χρέους, το οικονομικόν έτος εις ο ανήκει τούτο, τον αριθμόν και την χρονολογίαν του τριπλοτύπου βεβαίωσης και την χρονολογίαν πληρωμής του χρέους ή εκάστης δόσεως εις περίπτωσιν

Αριθμός απόφασης: 2553/2025

καταβολής εις δόσεις. Η ειδοποίησις αὐτή αποστέλλεται πρὸς τον οφειλέτην διὰ τῆς Ταχυδρομικῆς Υπηρεσίας ἢ δι' υπαλλήλων του Δημοσίου Ταμείου... 2. Ἡ κατά τὴν προηγούμενην παράγραφον κοινοποιουμένη ατομικὴ ειδοποίησις δεν εξομοιούται πρὸς τὴν επιταγὴν πρὸς πληρωμὴν. 3. Ἡ παράλειψις αποστολῆς τῆς κατά τὴν παράγραφον 1 του παρόντος άρθρου ειδοποιήσεως ουδεμίαν ἀσκεῖ ἐπίδρασιν ἐπὶ του κύρους των κατά του οφειλέτου λαμβανομένων ἀναγκαστικῶν μέτρων». Ακολούθως με τῆς παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013 (οι διατάξεις του οποίου ἔχουν ἰσχύ ἀπὸ 1-1-2014), το ἀρθρο 2 του εν λόγω Κώδικα ἀντικαταστάθηκε ως εξής: «1. Με τὴν ἐξαίρεση των φόρων και των λοιπῶν δημοσίων ἐσόδων που ἐμπίπτουν στο πεδίο ἐφαρμογῆς του Κώδικα Φορολογικῆς Διαδικασίας (ν. 4174/2013), για τα οποία ἐφαρμόζονται ἀποκλειστικὰ οι διατάξεις του ως ἄνω Κώδικα, ἡ εἰσπραξη των δημοσίων ἐσόδων ἀνήκει στην ἀρμοδιότητα τῆς Φορολογικῆς Διοικήσεως και των λοιπῶν ὀργάνων που ὀρίζονται με ἐιδικές διατάξεις για το σκοπὸ αὐτὸν ἢ των ἐιδικῶν ταμιῶν, στους οποιούς ἔχει ἀνατεθεῖ ἡ εἰσπραξη ἐιδικῶν ἐσόδων. ... 2. Για τὴν εἰσπραξη των δημοσίων ἐσόδων ἀπαιτεῖται νόμιμος τίτλος. ... 3. ...», ἐνὼ με τὴν παρ. 5 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013, ἡ παρ. 1 του άρθρου 4 αὐτοῦ ἀντικαταστάθηκε ως εξής: «1. Με τὴν ἐξαίρεση των φόρων και των λοιπῶν δημοσίων ἐσόδων που ἐμπίπτουν στο πεδίο ἐφαρμογῆς του Κώδικα Φορολογικῆς Διαδικασίας ... μετὰ τὴν καταχώριση του χρέους ως δημοσίου ἐσόδου κατά τῆς διατάξεις του άρθρου 2 παράγραφος 3, ἡ Φορολογικὴ Διοίκησις ἐκδίδει ατομικὴν ειδοποίησιν, τὴν οποιὰ, εἴτε ἀποστέλλει ταχυδρομικὰ στον οφειλέτην και στα συνυπόχρεα πρόσωπα εἴτε τὴν κοινοποιεῖ σε αὐτούς σύμφωνα με το ἀρθρο 5 του ν. 4174/2013. Στην ατομικὴν ειδοποίησιν ἀναφέρονται ...». Περαιτέρω, στο ἀρθρο 7 του ΚΕΔΕ, ὅπως τροποποιήθηκε με τὴν παρ. 7 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013 (ἡ οποιὰ ἰσχύει για οφειλές για τῆς οποιές ἀποκτήθηκε νόμιμος τίτλος ἀπὸ 1-1-2014, σύμφωνα με το ἀρθρο 8 παρ. 7 του ἰδίου νόμου), ὀρίστηκε ὅτι: «1. Ἀναγκαστικὰ μέτρα δεν λαμβάνονται πρὶν παρέλθουν τριάντα (30) ἡμέρες ἀπὸ τὴν κοινοποίησιν σύμφωνα με το ἀρθρο 5 του ν. 4174/2013 στον ὑπόχρεο, οφειλέτη ἢ συνυπόχρεο πρόσωπο, ατομικῆς ειδοποίησεως ὑπερῆμερίας, στην οποιὰ ἀναφέρονται: ...2... 4. Σε περίπτωση κατά τὴν οποιὰ οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου δεν εἶναι σύμφωνες με τῆς διατάξεις του Κώδικα Φορολογικῆς

Διαδικασίας (ν. 4174/2013), οι διατάξεις αυτού υπερισχύουν, για τα έσοδα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του».

3. Επειδή, ο Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ. – ν. 4174/2013 Α 170), - ήδη καταργηθείς από 4-11-2022 με το άρθρο 71 του ν. 4987/2022, ΦΕΚ Α 206, ο οποίος ίσχυσε από 1-1-2014, εκτός αν οριζόταν διαφορετικά στις κατ' ιδίαν διατάξεις του, σύμφωνα με το άρθρο 67 και μετέπειτα άρθρο 73, όπως τούτο αναριθμήθηκε με το άρθρο 8 του ν. 4337/2015 (ΦΕΚ Α 129), όριζε στο άρθρο 5, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 39 παρ. 8 του ν. 4223/2013, ότι: «1. Η κοινοποίηση πράξεων που εκδίδει, σύμφωνα με τον Κώδικα, η Φορολογική Διοίκηση προς φορολογούμενο ή άλλο πρόσωπο, γίνεται εγγράφως ή ηλεκτρονικώς. 2. Εάν η πράξη αφορά φυσικό πρόσωπο, η κοινοποίηση συντελείται εφόσον: α) κοινοποιηθεί ηλεκτρονικά, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του ν. 3979/2011 ή στο λογαριασμό του εν λόγω προσώπου ή του νομίμου αντιπροσώπου του ή του φορολογικού εκπροσώπου του στο πληροφοριακό σύστημα της Φορολογικής Διοίκησης, την οποία ακολουθεί ηλεκτρονική ειδοποίηση στη δηλωθείσα διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του, β) αποσταλεί με συστημένη επιστολή στην τελευταία δηλωθείσα ταχυδρομική διεύθυνση κατοικίας ή επαγγελματικής εγκατάστασης του εν λόγω προσώπου, ή γ) επιδοθεί στο εν λόγω πρόσωπο, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, μόνο εφόσον δεν είναι δυνατή η επίδοση με άλλον τρόπο. Η κοινοποίηση σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, κατά το προηγούμενο εδάφιο, θεωρείται νόμιμη, εφόσον γίνει στην τελευταία δηλωθείσα στη Φορολογική Διοίκηση διεύθυνση κατοικίας ή επαγγελματικής εγκατάστασης του εν λόγω προσώπου. 3. Εάν η πράξη αφορά νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, η κοινοποίηση συντελείται εφόσον: α) κοινοποιηθεί ηλεκτρονικά σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του ν. 3979/2011 ή στο λογαριασμό του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας ή του νομίμου εκπροσώπου ή του φορολογικού εκπροσώπου τους στο πληροφοριακό σύστημα της Φορολογικής Διοίκησης, την οποία ακολουθεί ηλεκτρονική ειδοποίηση στη δηλωθείσα διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του, ή β) παραδοθεί στην έδρα ή εγκατάσταση του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας στην Ελλάδα, με υπογεγραμμένη απόδειξη παραλαβής από υπάλληλο ή νόμιμο εκπρόσωπο του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, ή γ) αποσταλεί με συστημένη

Αριθμός απόφασης: 2553/2025

επιστολή στην τελευταία δηλωθείσα ταχυδρομική διεύθυνση της έδρας ή της εγκατάστασης του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, ή δ) επιδοθεί κατά τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, μόνο εφόσον δεν είναι δυνατή η επίδοση με άλλον τρόπο. Η κοινοποίηση σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας κατά το προηγούμενο εδάφιο θεωρείται νόμιμη, εφόσον γίνει στην τελευταία δηλωθείσα στη Φορολογική Διοίκηση διεύθυνση της έδρας ή της εγκατάστασης του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας ή της κατοικίας του τελευταίου δηλωθέντα στη Φορολογική Διοίκηση νόμιμου ή φορολογικού εκπροσώπου... 4... 5. Πράξη που αποστέλλεται με συστημένη επιστολή θεωρείται ότι έχει νομίμως κοινοποιηθεί μετά την παρέλευση δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα αποστολής, εάν η ταχυδρομική διεύθυνση του παραλήπτη κατά τα ανωτέρω βρίσκεται στην Ελλάδα. Σε περίπτωση που η επιστολή δεν παραδοθεί και δεν κοινοποιηθεί στον φορολογούμενο ή στον εκπρόσωπό του για οποιονδήποτε λόγο, η Φορολογική Διοίκηση ζητά από την ταχυδρομική υπηρεσία την επιστροφή αυτής με συνοδευτικό κείμενο, στο οποίο περιλαμβάνονται οι ακόλουθες πληροφορίες: α) η ημερομηνία, κατά την οποία η συστημένη επιστολή προσκομίσθηκε και παρουσιάστηκε στην ως άνω διεύθυνση και β) ο λόγος για τη μη κοινοποίηση ή τη μη βεβαίωση της κοινοποίησης. Η Φορολογική Διοίκηση μεριμνά, προκειμένου αντίγραφο της συστημένης επιστολής να βρίσκεται στη διάθεση της αρμόδιας υπηρεσίας της Φορολογικής Διοίκησης και να μπορεί αυτή να παραδοθεί στο φορολογούμενο ή εκπρόσωπο του οποιαδήποτε στιγμή και αδαπάνως. 6. ...». Περαιτέρω, ο ίδιος Κώδικας στο άρθρο 47, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 47 παρ. 10, 11, 12 και 14 του ν. 4223/2013 και εφαρμόζεται, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 13 του άρθρου 72 του Κ.Φ.Δ., επί οφειλών για τις οποίες αποκτάται εκτελεστός τίτλος από 1-1-2014 και εφεξής, όριζε ότι: «1. Σε περίπτωση μη καταβολής των ποσών που αναφέρονται στην πράξη προσδιορισμού του φόρου ... μέχρι την προβλεπόμενη σε αυτά ημερομηνία πληρωμής, η Φορολογική Διοίκηση κοινοποιεί στο φορολογούμενο ατομική ειδοποίηση καταβολής των οφειλών του που δεν έχουν καταβληθεί εντός των νόμιμων προθεσμιών πριν τη διενέργεια οποιασδήποτε πράξης εκτέλεσης σύμφωνα με όσα ορίζονται στα επόμενα άρθρα του Κώδικα. 2. Σε περίπτωση μη καταβολής των ποσών που

αναφέρονται στην ατομική ειδοποίηση εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της ατομικής ειδοποίησης καταβολής οφειλής, η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να προβεί στη λήψη μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κώδικα. ... 3. ... 4. Η ατομική ειδοποίηση η οποία δεν εξομοιώνεται με επιταγή προς πληρωμή κοινοποιείται στον φορολογούμενο σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κώδικα. 5. ...», και στο άρθρο 66 παρ. 4 και ήδη άρθρο 72 παρ. 4, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο 8 του ν. 4337/2015 (Α' 129), ότι: «Κοινοποιήσεις κατά το άρθρο 5 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, διενεργούνται και για χρήσεις, περιόδους, φορολογικές υποθέσεις ή υποχρεώσεις πριν από την έναρξη ισχύος αυτού».

4. Επειδή, όπως έχει κριθεί, από την αρχή της φανεράς δράσης της Διοίκησης, η οποία συνάγεται από τις διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 1, 2 και 3, 66 παρ. 1, 93 παρ. 2 του Συντάγματος (ΣτΕ Ολομ. 3319/2010, πρβλ. ΣτΕ Ολομ. 2386/1970, 2638/1973, ΣτΕ 7μ. 1361/2013, 2310/2014, ΣτΕ 1940/1983, 159, 1732/2017 κ.ά.), απορρέει ο κανόνας ότι δυσμενής ατομική διοικητική πράξη που κατά νόμο δεν δημοσιεύεται, δεν επιφέρει τα έννομα αποτελέσματά της έναντι εκείνου τον οποίο αφορά, παρά μόνον από την κοινοποίησή της προς αυτόν, ή τουλάχιστον από τη γνώση του, δίχως η κοινοποίηση να καθίσταται συστατικό στοιχείο της πράξης (ΣτΕ 616-618/2021, 602/2003 Ολ., 157/2023 επταμ.). Ειδικότερα, κατά τα προεκτεθέντα, ο Κ.Φ.Δ. ορίζει στο άρθρο 5 τον τρόπο διενέργειας των κοινοποιήσεων, οι διατάξεις του δε εφαρμόζονται και για χρήσεις, περιόδους, φορολογικές υποθέσεις ή υποχρεώσεις πριν από την έναρξη ισχύος αυτού (άρθρο 72 παρ. 4 του ίδιου Κώδικα). Στο αυτό άρθρο προβλέπεται ότι η κοινοποίηση των καταλογιστικών πράξεων γίνεται εγγράφως ή ηλεκτρονικώς (παρ. 1) σύμφωνα με λεπτομερείς ρυθμίσεις, οι οποίες εξειδικεύονται στις επόμενες παραγράφους. Συγκεκριμένα, η επίδοση σε φυσικό πρόσωπο (παρ. 2) διενεργείται και κατά τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (Κ.Δ.Δ.), εφόσον δεν είναι δυνατή με άλλον τρόπο [ηλεκτρονικώς (περ. α'), με συστημένη επιστολή (περ. β')]. Από τη συστηματική ερμηνεία των επίμαχων διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του Κ.Φ.Δ., ενόψει και των διαληφθέντων στην οικεία αιτιολογική έκθεση, συνάγεται ότι εντός ενός πλαισίου ψηφιακού μετασχηματισμού των σχέσεων κράτους πολιτών, εκσυγχρονισμού της λειτουργίας των Υπηρεσιών του και προσαρμογής τους

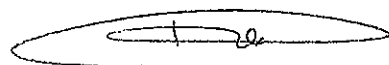
Αριθμός απόφασης: 2553/2025

στη ραγδαία ταχύτητα των τεχνολογικών εξελίξεων, σκοπός του νομοθέτη είναι οι κοινοποιήσεις των πράξεων που εκδίδει η φορολογική Διοίκηση να γίνονται πρωτίστως ηλεκτρονικώς (με την τήρηση των διαδικαστικών προϋποθέσεων, όπως αυτές αποσαφηνίστηκαν στην απόφαση ΣΤΕ 157/2023 της επταμελούς σύνθεσης του Συμβουλίου της Επικρατείας, ήτοι με ανάρτηση της πράξης –και των συγκοινοποιούμενων με αυτήν εγγράφων– στον λογαριασμό του φορολογούμενου στο σύστημα TAXISnet και την εν συνεχεία αποστολή ηλεκτρονικής ειδοποίησης στη δηλωθείσα από τον φορολογούμενο διεύθυνση του ηλεκτρονικού του ταχυδρομείου). Απώτερος στόχος του ψηφιακού μετασχηματισμού και στον τομέα αυτόν είναι η εξοικονόμηση ανθρωπίνων και δημοσιονομικών πόρων, καθώς και η επιτάχυνση της διαδικασίας βεβαίωσης και είσπραξης των δημοσίων εσόδων. Της ηλεκτρονικής κοινοποίησης έπεται η αποστολή με συστημένη επιστολή στην τελευταία δηλωθείσα ταχυδρομική διεύθυνση κατοικίας ή επαγγελματικής εγκατάστασης του φυσικού προσώπου (περ. β'). Ενόψει αυτών, η κατάταξη των τρόπων κοινοποίησης στον νόμο σε συνδυασμό με τη γραμματική διατύπωση της, κατά την περ. γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του Κ.Φ.Δ., κοινοποίησης των πράξεων που εκδίδει η φορολογική Διοίκηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Δ.Δ., «μόνο εφόσον δεν είναι δυνατή η επίδοση με άλλον τρόπο», έχει προδήλως την έννοια ότι πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να προηγείται εκ του νόμου η ηλεκτρονική κοινοποίηση των εν λόγω πράξεων και να έπονται οι λοιποί τρόποι (κοινοποίησης). Περαιτέρω, η κατά τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας κοινοποίηση των πράξεων που εκδίδει η φορολογική Διοίκηση, εκτός του ότι συστηματικώς κατατάσσεται ως ύστατη επιλογή της φορολογικής Διοίκησης, αφορά τελικώς τις περιπτώσεις των επιδόσεων των άρθρων 53 (ειδικές περιπτώσεις επίδοσης σε ιδιώτες) και 54 (επίδοση σε πρόσωπα γνωστής διεύθυνσης στην αλλοδαπή και σε πρόσωπα άγνωστης διαμονής) του Κ.Δ.Δ., καθώς και την επίδοση δια θυροκόλλησης (άρθρο 55 Κ.Δ.Δ.), η οποία (θυροκόλληση) νομίμως λαμβάνει χώρα, μόνο εφόσον προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου της φορολογικής Διοίκησης ότι δεν ευδοκίμησαν οι λοιποί (περ. α-β της παραγράφου 2 του άρθρου 5 Κ.Φ.Δ.) τρόποι κοινοποίησης, στους οποίους προτάσσεται από τον νομοθέτη η κοινοποίηση με ηλεκτρονικό τρόπο. [βλ. ΣΤΕ 615/2024 7μ., η οποία εκδόθηκε κατόπιν προδικαστικού ερωτήματος που υπεβλήθη, κατ' εφαρμογή

της διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 3900/2010 (Α 213), με την 578/2023 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, για την έννοια της διάταξης της περ. δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του ν. 4174/2013 και τη συστηματική κατάταξη των τρόπων επίδοσης των πράξεων της φορολογικής Διοίκησης σε νομικά πρόσωπα].

5. Επειδή, εξάλλου, με την ως άνω διάταξη του άρθρου 5 παρ. 5 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας θεσπίζεται μαχητό τεκμήριο ως προς τη γνώση από το φορολογούμενο ή τον οφειλέτη του Δημοσίου της πράξης που αποστέλλεται σε αυτόν με συστημένη επιστολή. Ειδικότερα, με τη διάταξη αυτή ορίζεται ότι η εν λόγω κοινοποίηση θεωρείται ότι συντελέσθηκε μετά την πάροδο δεκαπέντε ημερών από την ημέρα αποστολής, αν η διεύθυνση του προς τον οφειλέτη βρίσκεται στην Ελλάδα. Πέραν του χρονικού αυτού σημείου, η πράξη λογίζεται ως νομίμως κοινοποιηθείσα, με αποτέλεσμα να εκκινεί τόσο η προθεσμία προς εξόφληση ή ρύθμιση της οφειλής, μετά την παρέλευση της οποίας είναι δυνατή η λήψη μέτρων για την αναγκαστική είσπραξή της, όσο και η προθεσμία για την άσκηση ανακοπής κατά της ταμειακής βεβαίωσης ή της ατομικής ειδοποίησης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 217 του Κ.Δ.Δ. Ωστόσο, το ως άνω τεκμήριο νόμιμης κοινοποίησης, δεν έχει, πάντως, έδαφος εφαρμογής σε περίπτωση που η επίδοση αμφισβητείται από τον προς τον οποίο αυτή αφορά, ήτοι, εφόσον ο τελευταίος αμφισβητεί ότι πράγματι παρέλαβε τη συστημένη επιστολή. Στην περίπτωση αυτή, κατά την αληθή έννοια της ως άνω διάταξης, ερμηνευόμενης υπό το φως των συνταγματικών αρχών του κράτους δικαίου, της φανεράς δράσης της Διοίκησης, της ασφάλειας δικαίου και της παροχής αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, δεν εφαρμόζεται το προαναφερθέν τεκμήριο, αλλά η Φορολογική Διοίκηση οφείλει πλέον να αποδείξει, με κάθε πρόσφορο τρόπο, την πραγματική παραλαβή της εκάστοτε επιδοτέας πράξης από τον προς τον οποίο αυτή αφορά ή την πλήρη γνώση του περιεχομένου της από τον ίδιο (ΣΤΕ 1545/2024, 922-924/2024 επταμ.).

6. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, από την επανεκτίμηση των στοιχείων της δικογραφίας προκύπτουν τα εξής: Με την 2622/23-4-2018 έκθεση αναγκαστικής κατάσχεσης ακίνητης περιουσίας του δικαστικού επιμελητή της περιφέρειας του Εφετείου Αθηνών, Δημητρίου Σκλάβη, σε εκτέλεση της

Αριθμός απόφασης: 2553/2025

13999/78/2018 έγγραφης παραγγελίας του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Α' Αθηνών, κατασχέθηκε αναγκαστικά η ακίνητη περιουσία του εφεσίβλητου, που βρίσκεται στο (οδός αρ. και περιγράφεται στην έκθεση αυτή, για την αναγκαστική είσπραξη ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών (Φ.Π.Α., Φ.Μ.Υ.) της εταιρίας με την επωνυμία

, συνολικού ύψους 204.283,68 ευρώ (κεφάλαιο ύψους 129.671,87 ευρώ και συνεισπραττόμενα ποσά ύψους 76.411,81 ευρώ), πλέον προσαυξήσεων, οικ. ετών 2011 - 2017, πλέον εξόδων διοικητικής εκτέλεσης οικ. έτους 2016, όπως αυτές προκύπτουν από τον συνημμένο στην ανωτέρω πράξη πίνακα χρεών. Με την με ημερομηνία κατάθεσης 11-5-2018 ανακοπή ενώπιον του Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, ο εφεσίβλητος ζήτησε την ακύρωση της ως άνω 2622/23-4-2018 κατασχετήριας έκθεσης, καθώς επίσης και της προαναφερόμενης 13999/78/2018 έγγραφης παραγγελίας του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Α' Αθηνών αλλά και του συνημμένου στην ανωτέρω έκθεση πίνακα χρεών, προβάλλοντας, μεταξύ άλλων, ότι δεν του κοινοποιήθηκε πριν την επιβολή της ένδικης κατάσχεσης ατομική ειδοποίηση του άρθρου 4 παρ. 1 του Κ.Ε.Δ.Ε. ή του άρθρου 47 του Κ.Φ.Δ., με αποτέλεσμα να μην ενημερωθεί για τις ένδικες οφειλές του και να απωλέσει στάδιο δικαστικής προστασίας. Εξάλλου, το Ελληνικό Δημόσιο με την έκθεση απόψεων ζήτησε την απόρριψη της ανακοπής, προβάλλοντας ότι ο εφεσίβλητος ενημερώθηκε για τις επίμαχες φορολογικές οφειλές πριν την επιβολή της ένδικης κατάσχεσης, καθόσον του επιδόθηκε η 59678/3109/29-9-2016 ατομική ειδοποίηση καταβολής – υπερημερίας με τη δικαστική επιμελήτρια

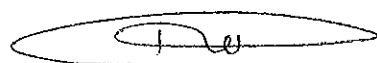
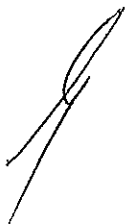
Προς απόδειξη των ισχυρισμών του προσκόμισε την εν λόγω ατομική ειδοποίηση καταβολής – υπερημερίας με την οποία ο εφεσίβλητος καλείται να καταβάλει ληξιπρόθεσμες οφειλές συνολικού ποσού 185.127,26 ευρώ (κεφάλαιο ύψους 128.708,26 ευρώ και συνεισπραττόμενα ποσά ύψους 56.419 ευρώ), οικ. ετών 2011 – 2016, καθώς και α) την 26/30-9-2016 έκθεση επίδοσης της δικαστικής επιμελήτριας του Πρωτοδικείου Αθηνών

από την οποία προκύπτει η επίδοση στη δηλωθείσα διεύθυνση κατοικίας του εφεσίβλητου (οδός , της 59678/29-

Αριθμός απόφασης: 2553/2025

9-2016 ατομικής ειδοποίησης καταβολής – υπερημερίας της Προϊσταμένης Δ.Ο.Υ. Α' Αθηνών με θυροκόλληση, παρουσία μάρτυρος και, ειδικότερα, όπως αναγράφεται στην ανωτέρω έκθεση «δεν βρήκα τον ίδιο εκεί, ούτε κανέναν σύνοικο συγγενή, ούτε κανέναν άλλο σύνοικό του, αλλά την πόρτα της οικίας του κλειστή, στην οποία χτύπησα (επανειλημμένα, αλλά απάντηση δεν έλαβα), για τον λόγο αυτό θυροκόλλησα σε ενσφράγιστο φάκελο το ανωτέρω έγγραφο στην κεντρική πόρτα της οικίας του παρουσία της μάρτυρος

κάτοικο Αθηνών.», β) την από 30-9-2016 απόδειξη παραλαβής θυροκολληθέντος εγγράφου, από την οποία προκύπτει ότι η ανωτέρω δικαστική επιμελήτρια παρέδωσε στον αξιωματικό υπηρεσίας του Αστυνομικού Τμήματος Ηλιούπολης απλό αντίγραφο της ανωτέρω ατομικής ειδοποίησης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 128 παρ. 4β' του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και γ) την από 30-9-2016 βεβαίωση της ίδιας ως άνω δικαστικής επιμελήτριας, σύμφωνα με την οποία παρέδωσε μέσω Ταχυδρομείου Αθηνών (οδός αρ. ειδοποίηση σχετική με τις παραπάνω ενέργειές της καθώς και σφραγισμένη συστημένη επιστολή με την ανωτέρω ειδοποίηση στον υπάλληλο του Ταχυδρομείου απευθυνόμενη στον εφεσίβλητο (RE634640931GR). Ενόψει αυτών, το Μονομελές Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών με την 15969/2022 εκκαλούμενη απόφασή του απέρριψε καταρχάς, ως απαραδέκτως ασκηθείσα, την εν λόγω ανακοπή καθ' ο μέρος στρεφόταν κατά της ως άνω έγγραφης παραγγελίας προς κατάσχεση καθώς και κατά του συνημμένου στην κατασχετήρια έκθεση πίνακα χρεών. Περαιτέρω, δέχτηκε ότι «η προηγούμενη έκδοση και νόμιμη κοινοποίηση προς τον ανακόπτοντα της κατά νόμο προβλεπόμενης ατομικής ειδοποίησης συνιστά αναγκαία προϋπόθεση για τη λήψη σε βάρος του οποιουδήποτε μέτρου αναγκαστικής εκτελέσεως, όπως είναι η κατάσχεση κινητού ή ακινήτου. Εν προκειμένω, όμως, όσον αφορά στην κοινοποίηση στον ανακόπτοντα με συστημένη επιστολή της υπ' αριθ. 59678/29.09.2016 ατομικής ειδοποίησης καταβολής – υπερημερίας της Προϊσταμένης Δ.Ο.Υ. Α' Αθηνών, που εμπεριέχει όλες τις ένδικες οφειλές, από τα προσκομισθέντα στοιχεία δεν προκύπτει ότι ο ανακόπτων, πράγματι, είχε λάβει γνώση της ανωτέρω ατομικής ειδοποίησης καταβολής – υπερημερίας πριν από την επιβολή της ένδικης κατάσχεσης, διότι το καθού, που φέρει το σχετικό δικονομικό βάρος... δεν απέδειξε ότι παραδόθηκε στον ανακόπτοντα η

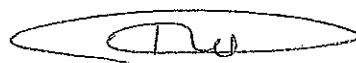
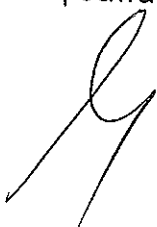
Αριθμός απόφασης: 2553/2025

επίμαχη ατομική ειδοποίηση. Ειδικότερα, η κοινοποίηση της ανωτέρω ατομικής ειδοποίησης στον ανακόπτοντα αφενός μεν πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και όχι του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, όπως ρητώς ορίζεται στη διάταξη του άρθρου 5 του Κ.Φ.Δ., αφετέρου δε, σε κάθε περίπτωση, από κανένα στοιχείο του φακέλου δεν προκύπτει, αλλά ούτε και το καθού βεβαιώνει με οποιονδήποτε τρόπο ότι δεν ήταν δυνατή η κοινοποίηση της ως άνω ατομικής ειδοποίησης καταβολής – υπερημερίας στον ανακόπτοντα με άλλον τρόπο, προκειμένου να τύχει εφαρμογής η περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 5 του Κ.Φ.Δ.» Με τα δεδομένα αυτά, κρίθηκε ότι η προσβαλλόμενη 2622/23-4-2018 έκθεση αναγκαστικής κατάσχεσης δεν είναι νόμιμη και με την εκκαλούμενη απόφαση έγινε εν μέρει δεκτή η ανακοπή και ακυρώθηκε η εν λόγω προσβαλλόμενη κατασχετήρια έκθεση. Ηδη, με την υπό κρίση έφεση το εκκαλούν Ελληνικό Δημόσιο ζητά την εξαφάνιση της εκκαλούμενης απόφασης, ως εσφαλμένης, ενώ ο εφεσίβλητος με το νομίμως κατατεθέν υπόμνημα, υπεραμύνεται των αιτιολογιών της εκκαλούμενης και ζητά την απόρριψη της υπό κρίση έφεσης.

7. Επειδή, με την υπό κρίση έφεση το Ελληνικό Δημόσιο προβάλλει ότι εσφαλμένα με την εκκαλούμενη κρίθηκε μη νόμιμη η επίδοση στον εφεσίβλητο της 59678/29.09.2016 ατομικής ειδοποίησης καταβολής – υπερημερίας της Προϊσταμένης Δ.Ο.Υ. Α' Αθηνών. Όπως ειδικότερα ισχυρίζεται, εάν το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο ορθά ερμήνευε και εφαρμόζε το νόμο έπρεπε να δεχθεί ότι η επίδοση στον εφεσίβλητο ήταν νόμιμη και ότι η επικουρικότητα που προβλέπει η περ. γ της παρ. 2 του άρθρου 5 του Κ.Φ.Δ. θεσπίζεται υπέρ της φορολογικής Διοίκησης και όχι υπέρ του φορολογούμενου. Κατά τα προβαλλόμενα, σύμφωνα με το γράμμα της παρ. 2 του άρθρου 5 του Κ.Φ.Δ., η κοινοποίηση «συντελείται» εφόσον η φορολογική Διοίκηση προβεί σε κοινοποίηση με οποιονδήποτε από τους τρεις τρόπους προβλέπει η διάταξη, η οποία (διάταξη) δεν απαιτεί να αποδεικνύεται με κάθε τρόπο η «παράδοση» της πράξης στα χέρια του φορολογούμενου. Εξάλλου, όπως ισχυρίζεται, η επίδοση με θυροκόλληση κατά τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας υπερέβη το ελάχιστο αναγκαίο περιεχόμενο που θέτουν οι αντίστοιχες διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας ώστε σε καμία περίπτωση δεν εθίγησαν τα δικαιώματα του εφεσίβλητου. Ωστόσο, ο ως άνω λόγος έφεσης είναι

απορριπτέος, ως αβάσιμος. Τούτο διότι, σύμφωνα με όσα έγιναν ερμηνευτικώς δεκτά στην 4^η σκέψη της παρούσας, και αντίθετα με όσα υποστηρίζονται από το εκκαλούν Ελληνικό Δημόσιο, η κατάταξη των τρόπων κοινοποίησης στον νόμο (άρθρο 5 του Κ.Φ.Δ.), έχει την έννοια ότι πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να προηγείται εκ του νόμου η ηλεκτρονική κοινοποίηση των πράξεων της φορολογικής αρχής και να έπονται οι λοιποί τρόποι (κοινοποίησης), η δε προσφυγή της φορολογικής αρχής στην επίδοση δια θυροκόλλησης σε φυσικό πρόσωπο είναι νόμιμη, μόνο εφόσον από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι δεν ευδοκίμησαν οι λοιποί (περ. α-β της παραγράφου 2 του άρθρου 5 Κ.Φ.Δ.) τρόποι κοινοποίησης, στους οποίους προτάσσεται από τον νομοθέτη η κοινοποίηση με ηλεκτρονικό τρόπο (βλ. ΣτΕ 615/2024 7μ.). Επομένως, όπως ορθά κρίθηκε με την εκκαλούμενη, η 59678/29-9-2016 ατομική ειδοποίηση καταβολής – υπερημερίας της Προϊσταμένης Δ.Ο.Υ. Α' Αθηνών δεν επιδόθηκε νομίμως στον εφεσίβλητο καθόσον πέραν του ότι φέρεται να διενεργήθηκε με δικαστικό επιμελητή κατά τις διατάξεις του Κ.Πολ.Δ. και όχι του Κ.Δ.Δ., όπως ρητώς ορίζεται στο άρθρο 5 του Κ.Φ.Δ., πάντως, διενεργήθηκε χωρίς να προκύπτει προηγούμενη προσπάθεια της φορολογικής αρχής περί κοινοποίησής της στον εφεσίβλητο με τους λοιπούς τρόπους (περ. α-β της παρ. 2 του άρθρου 5 του Κ.Φ.Δ.). Εξάλλου, σε κάθε περίπτωση, δεν αποδείχθηκε από το εκκαλούν, έχον το σχετικό βάρος απόδειξης, ότι ο εφεσίβλητος είχε λάβει, άλλως πως, γνώση της ατομικής ειδοποίησης πριν την επιβολή της ένδικης κατάσχεσης, δεδομένου, άλλωστε, ότι, σύμφωνα και με όσα έγιναν ερμηνευτικώς δεκτά στη 5^η σκέψη της παρούσας, δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω, ούτε το τεκμήριο που εισάγει το άρθρο 5 του ΚΦΔ, σύμφωνα με το οποίο θεωρείται ότι έχει νομίμως κοινοποιηθεί η ατομική ειδοποίηση μετά την παρέλευση 15 ημερών από την ημέρα αποστολής της με συστημένη επιστολή μέσω ΕΛΤΑ, εφόσον, πάντως, ο τελευταίος αμφισβήτησε με την ανακοπή του την περιέλευση σ' αυτόν ατομικής ειδοποίησης.

8. Επειδή, κατ' ακολουθία και δοθέντος ότι δεν προβάλλεται άλλος λόγος έφεσης, η κρινόμενη έφεση πρέπει να απορριφθεί, ως αβάσιμη, ενώ, κατ' εκτίμηση των περιστάσεων το Ελληνικό Δημόσιο πρέπει να απαλλαγεί από τη δικαστική δαπάνη του εφεσίβλητου (άρθρο 275 παρ. 1 του ΚΔΔ).

Αριθμός απόφασης: 2553/2025

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ

Απορρίπτει την έφεση.

Απαλλάσσει το εκκαλούν Ελληνικό Δημόσιο από τη δικαστική δαπάνη του εφεσίβλητου.

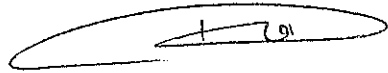
Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 5-5-2025.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΣΟΦΙΑ ΚΑΠΡΙΔΑΚΗ

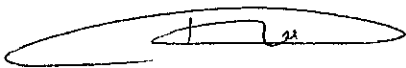
Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

ΣΩΤΗΡΙΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ

Η απόφαση δημοσιεύθηκε στην ίδια πόλη, σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση του Δικαστηρίου στις 31-7-2025 με την εξής σύνθεση: Σωτηρία Μαργαρίτη Εφέτη Δ.Δ. (Προεδρεύουσα – εισηγήτρια), Αργυρώ Χορευτάκη και Σπυριδούλα Παπαγεωργίου Εφέτες ΔΔ, λόγω αφυπηρέτησης της Προέδρου του Τμήματος.

Η ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ – ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

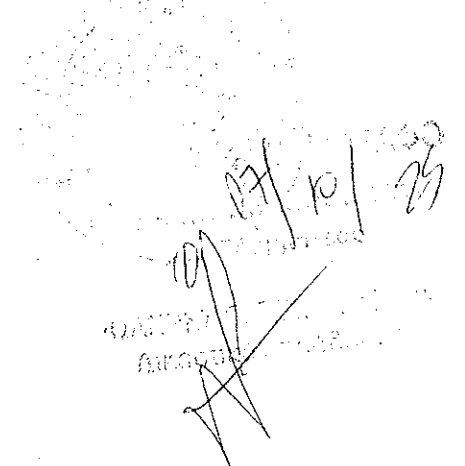

ΣΩΤΗΡΙΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΑΡΙΑ ΜΠΑΡΠΑΤΣΗ

Official stamp and handwritten notes, including a date stamp: 07/10/25.

10